

NORSK ØKONOMI OG DET INTERNASJONALE VAREBYTTET

VISENTRALBANKSJEF JON NICOLAISEN

Bodø 27. september 2017

- I En liten åpen økonomi
- II En økonomi i omstilling

I En liten åpen økonomi

II En økonomi i omstilling

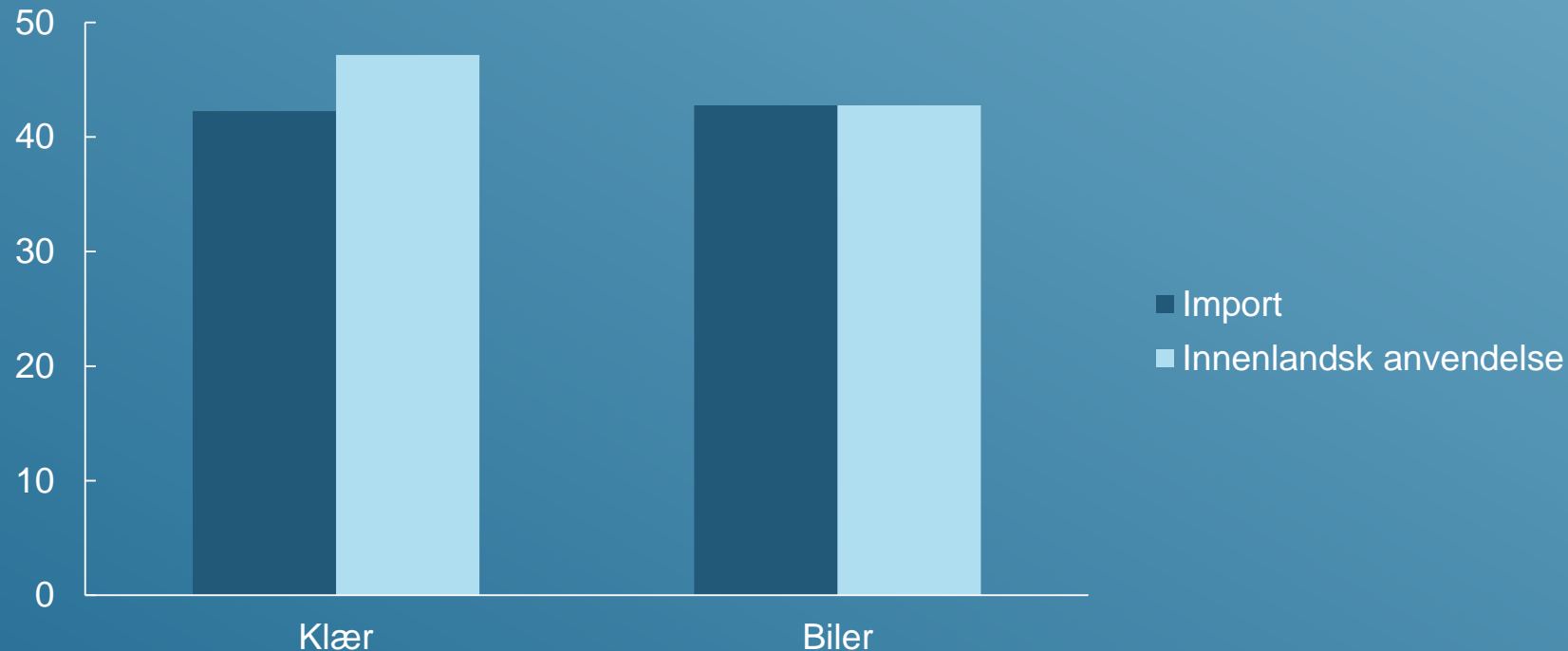
I En liten åpen økonomi

- Varebytte
 - Arbeidskraft
 - Teknologi
-
- Små økonomier er særlig avhengige av
 - Handel og åpne markeder
 - Evne til omstilling (del II)

Varebytte - tilgang på flere varer

Import og innenlandsk anvendelse. Milliarder kroner. 2016

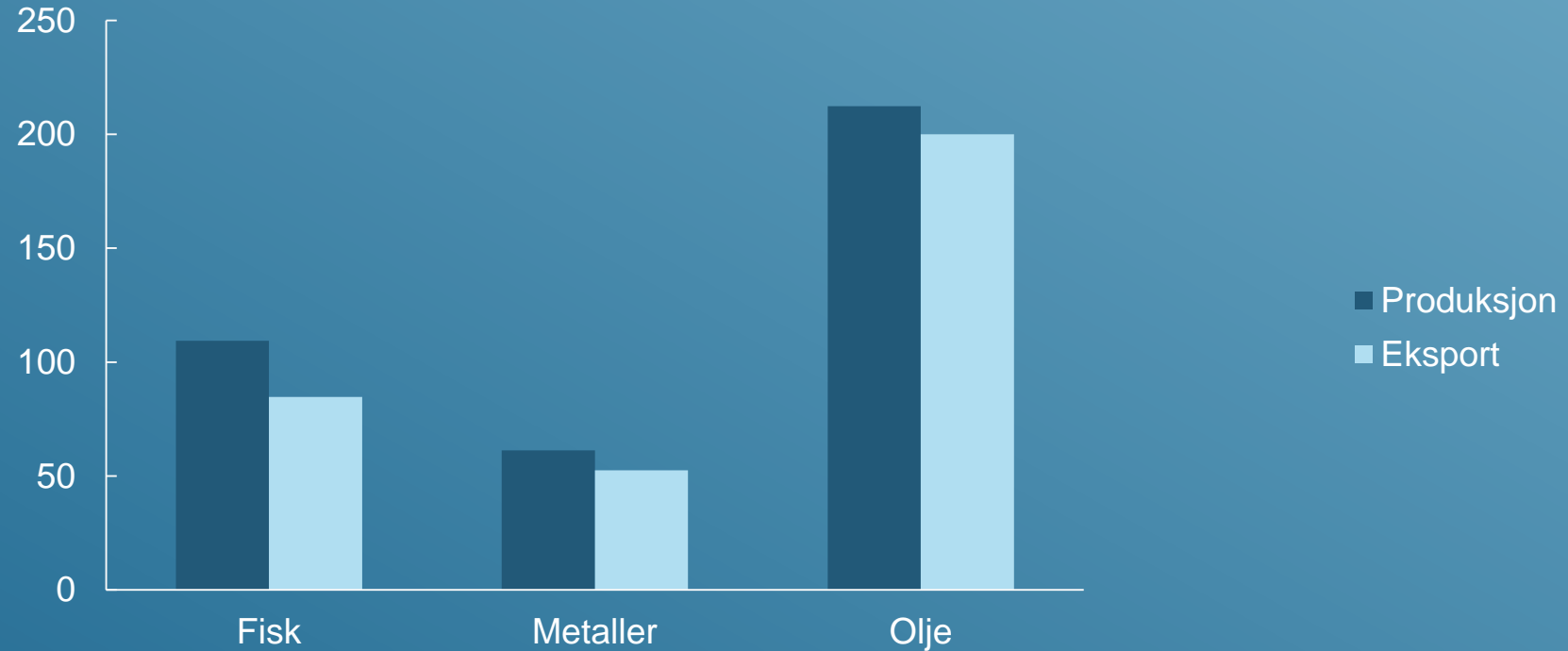

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Varebytte - spesialisering for eksport

Produksjon og eksport. Milliarder kroner. 2016

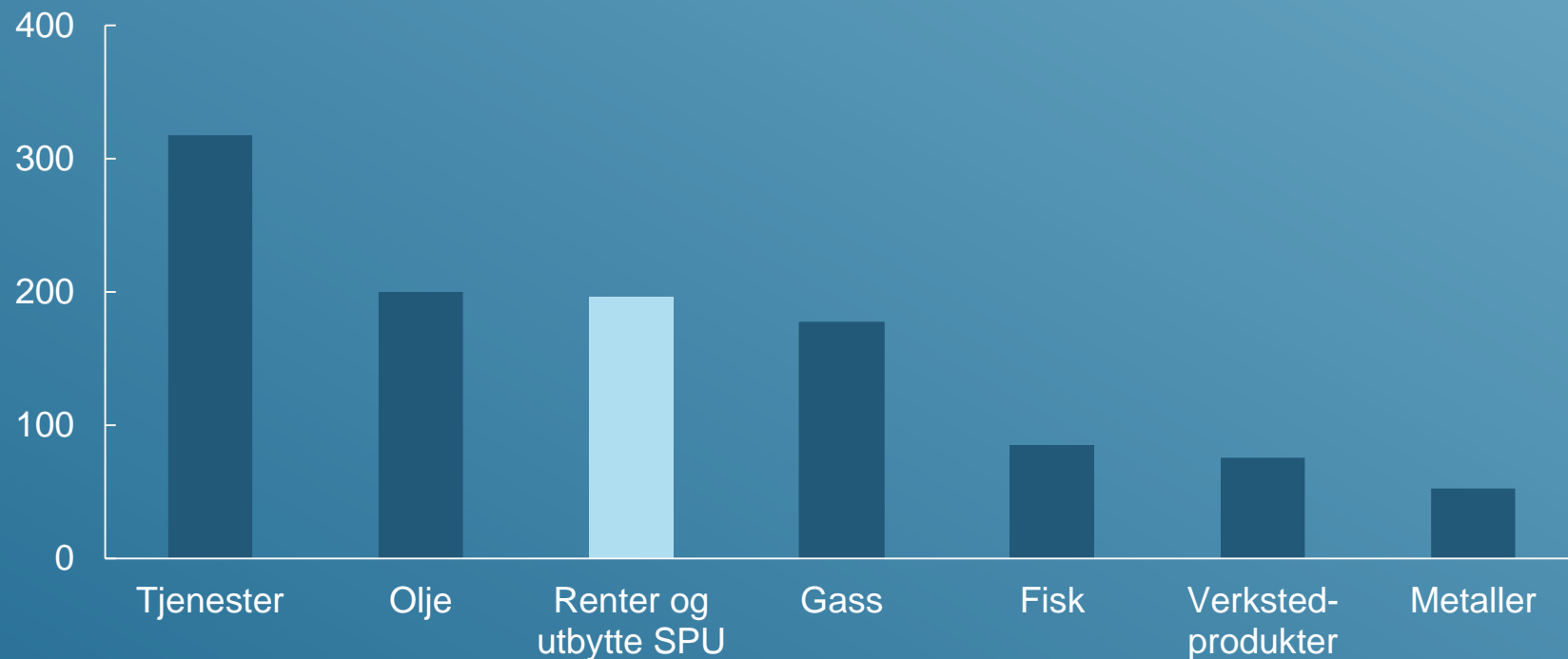

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Åpne markeder

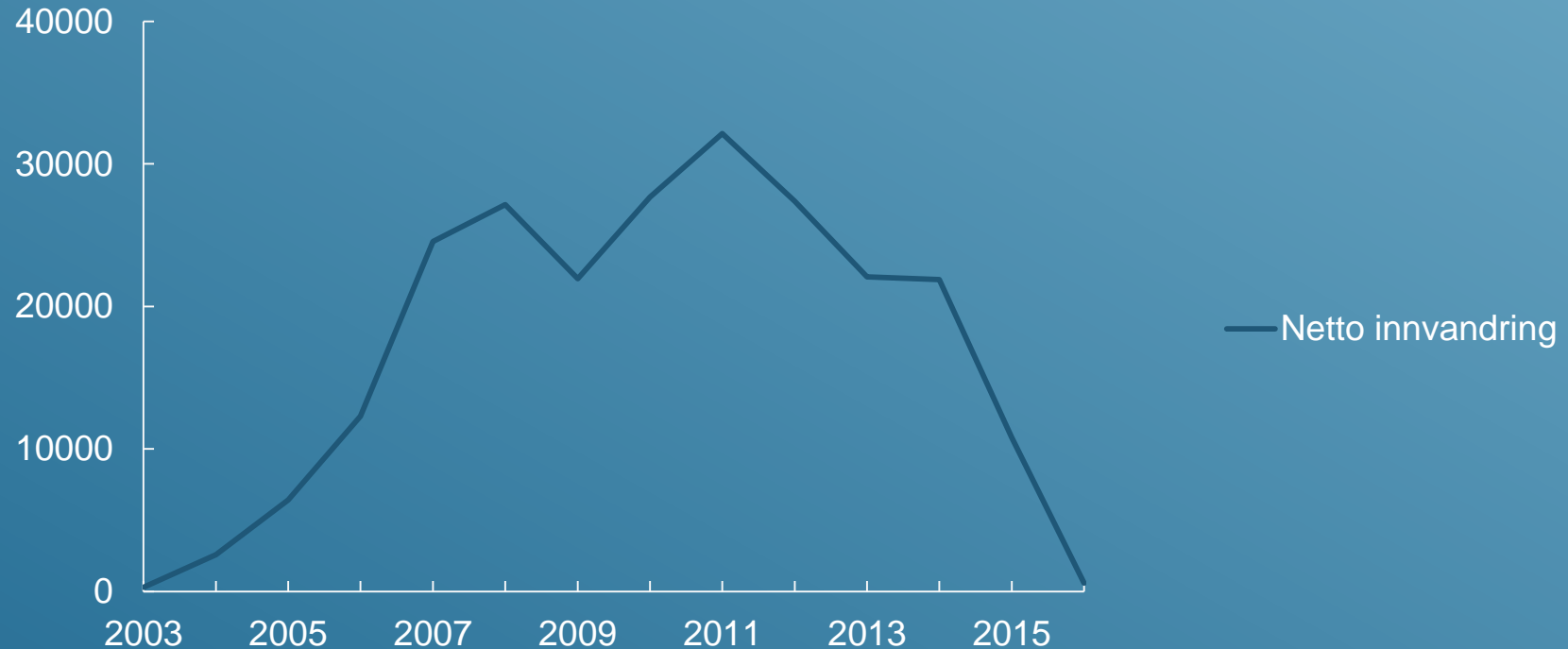
Eksport og SPUs utbytte-, rente- og leieinntekter. Milliarder kroner. 2016

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Et fleksibelt arbeidstilbud

Netto innvandring fra EU-/EØS-land. Antall personer

Kilde: Statistisk sentralbyrå

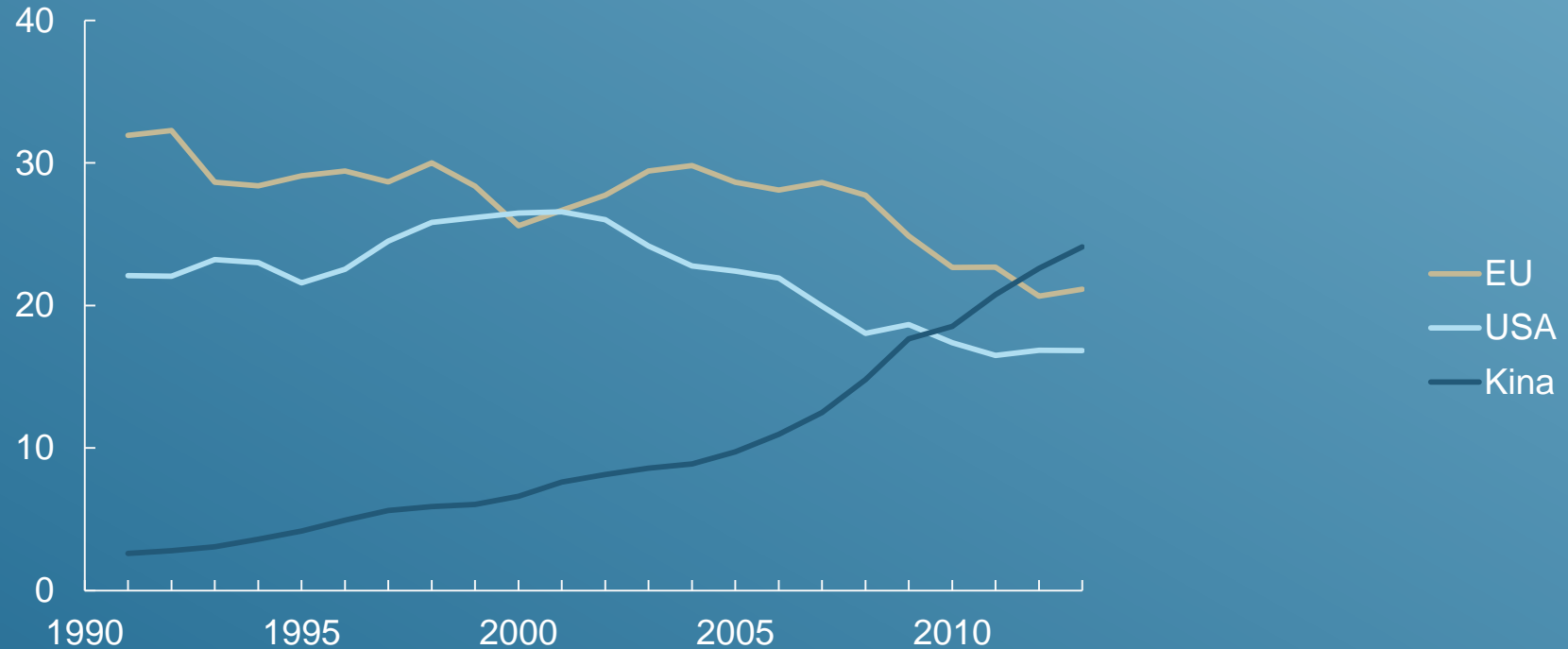
Handel fremmer teknologisk framgang

- Spesialisering mer lønnsomt
- Produktive bedrifter vokser
- Kunnskapsoverføring
- Stimulerer innovasjon
- Billigere og/eller bedre innsatsfaktorer

Kinas innmarsj

Andel av global industriproduksjon. Prosent

Kilde: Verdensbanken

Dobbel gevinst for Norge

Bytteforhold mot utlandet. Indeks 2003 = 100

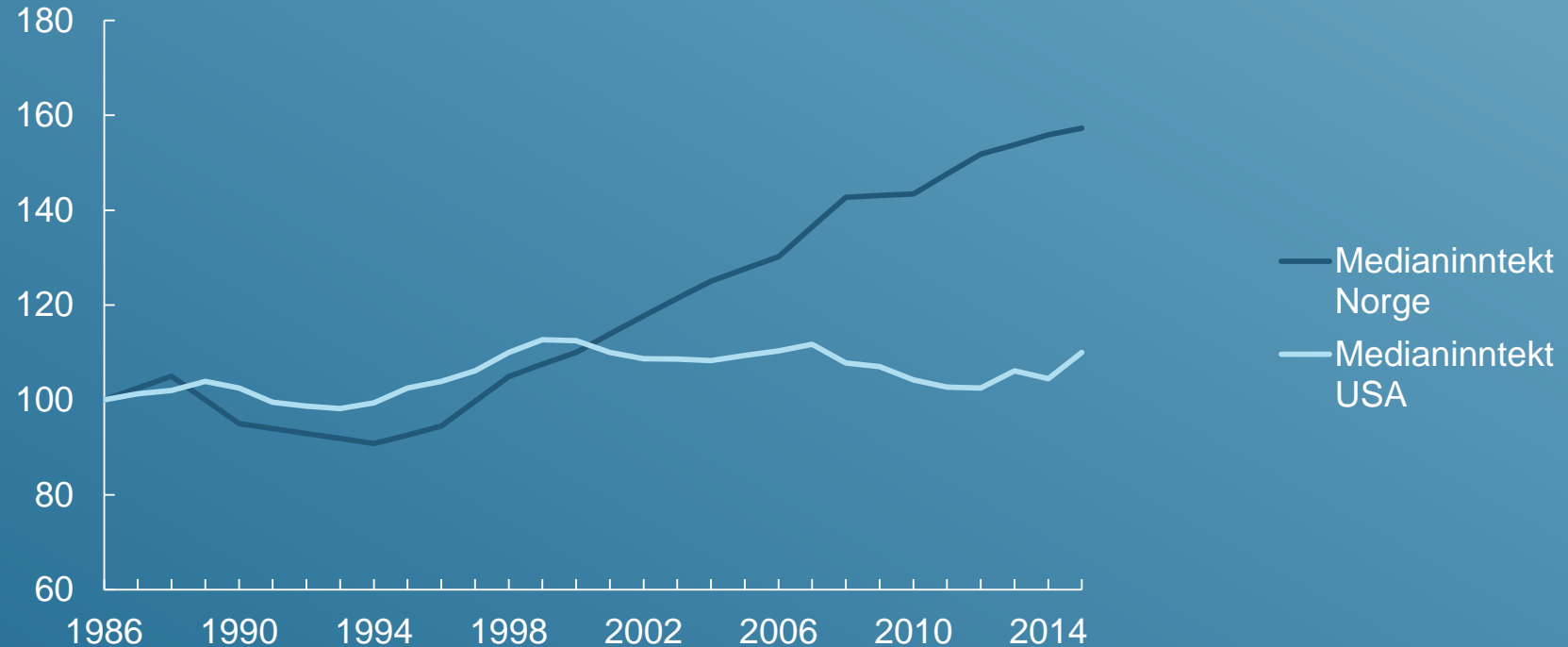

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Hvem får gevinstene?

Medianinntekt i USA og Norge.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og US Census Bureau

Gevinstene ulikt fordelt

Bidrag til endring i lønnsandel. 1993-2014

Kilde: IMF

Utfordringer

- Fordele gevinstene (lønn, sysselsetting, offentlige tjenester)
- Små land taper mye hvis grensene stenges
- Komplementær vs. alternativ produksjon

I En liten åpen økonomi

II En økonomi i omstilling

Oljeprisfallet

USD per fat Brent blend.

Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

Kronekursen har fulgt oljeprisen ned

USD per fat Brent blend og importveid valutakursindeks.¹⁾

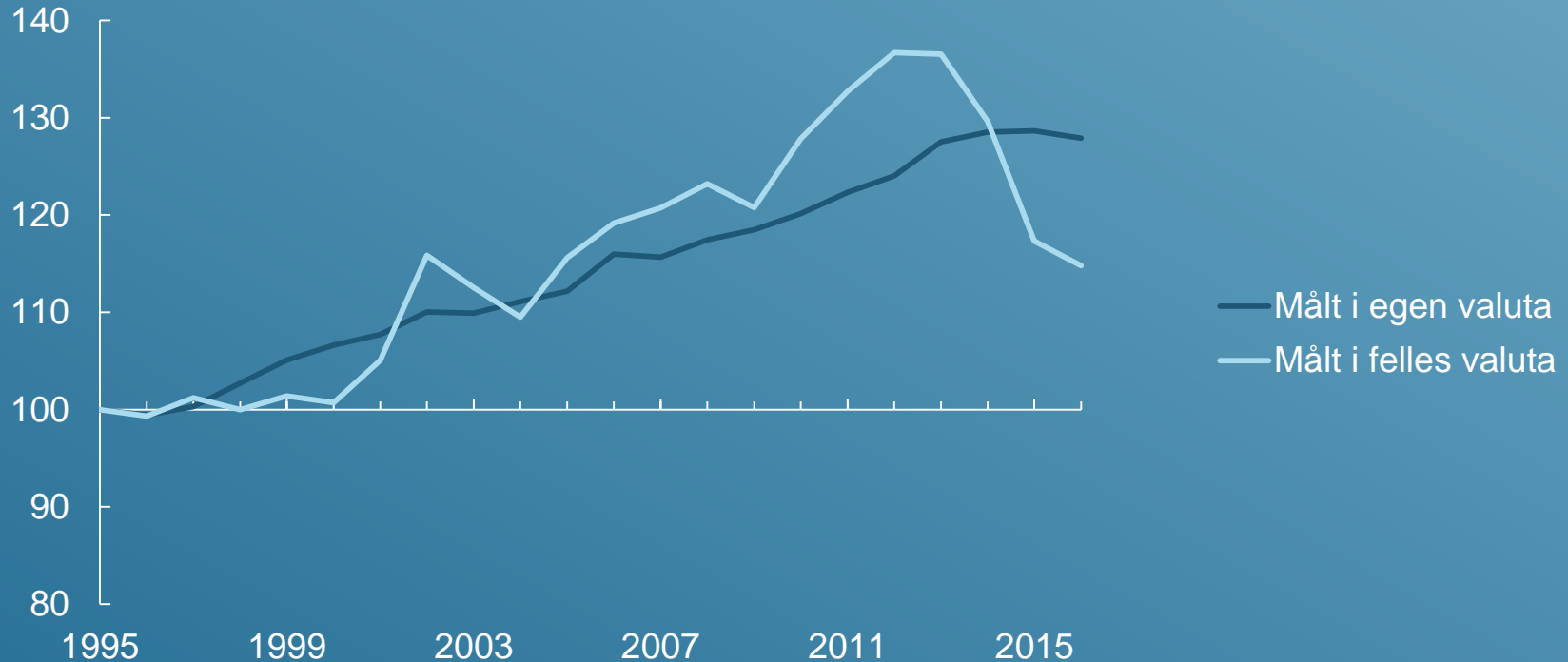
¹⁾ Stigende kurve betyr sterkere kurs.

Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

Bedret konkurranseevne

Norske lønnskostnader relativt til handelspartnerenes.¹⁾ Indeks 1995 = 100

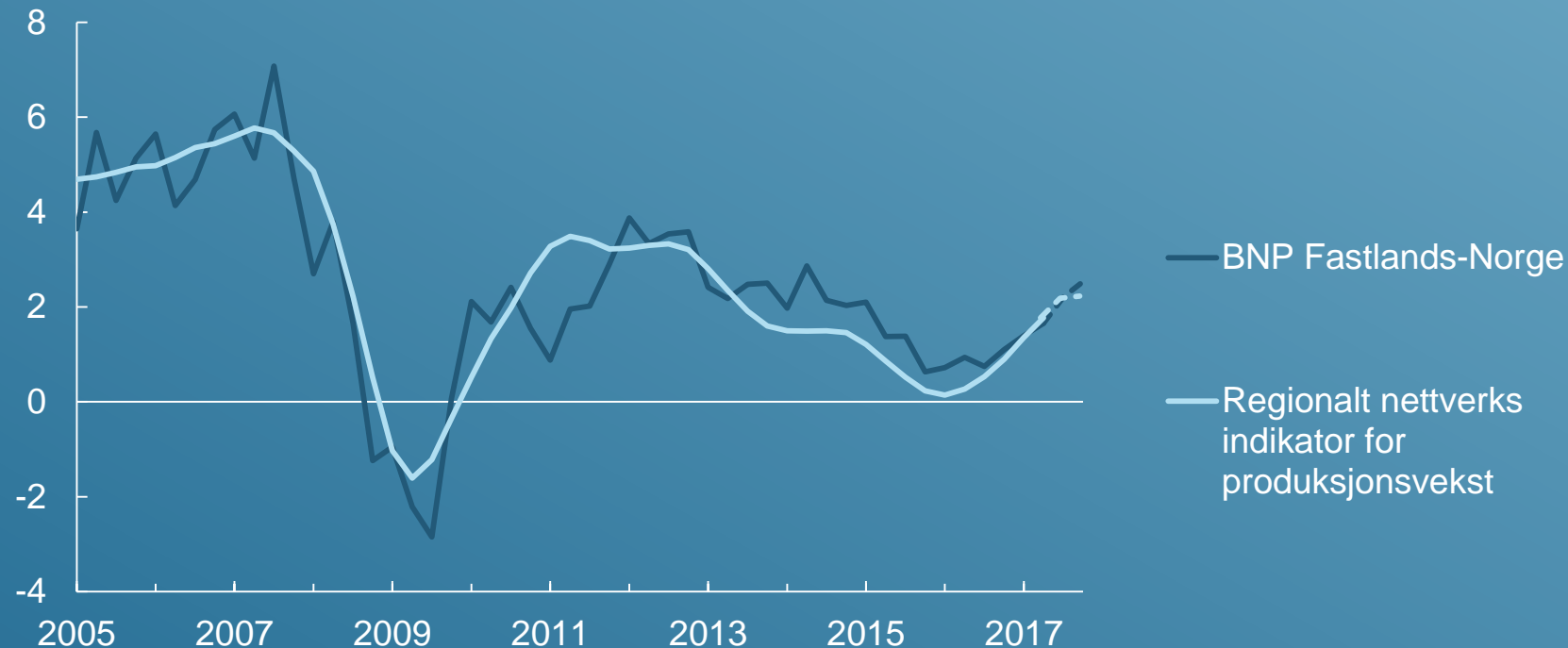
¹⁾ Timelønnskostnader i industrien.

Kilder: TBU, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Veksten har tatt seg opp

Produksjon. Firekvartalersvekst. Prosent

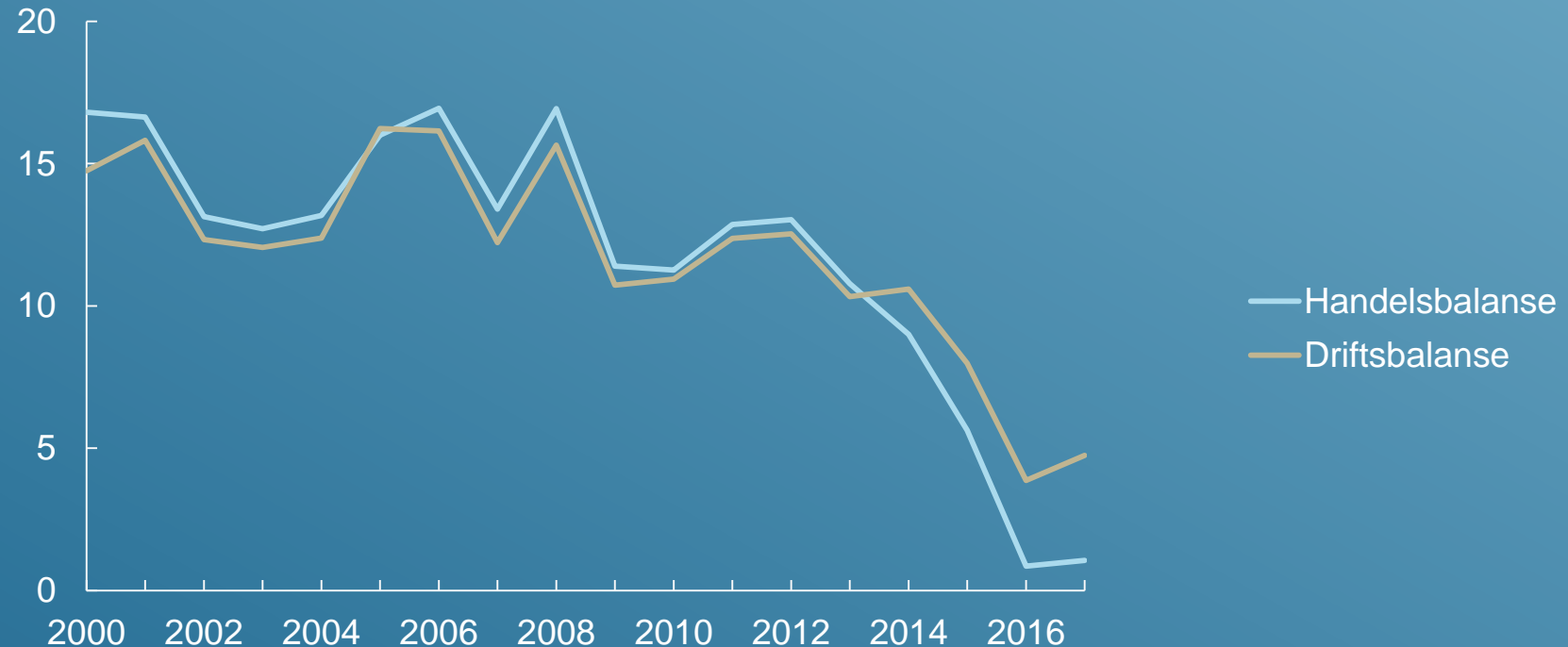

Kilder: Norges Bank og Regionalt nettverk

Vi blir likere andre land

Handels- og driftsbalanse. Prosent av BNP

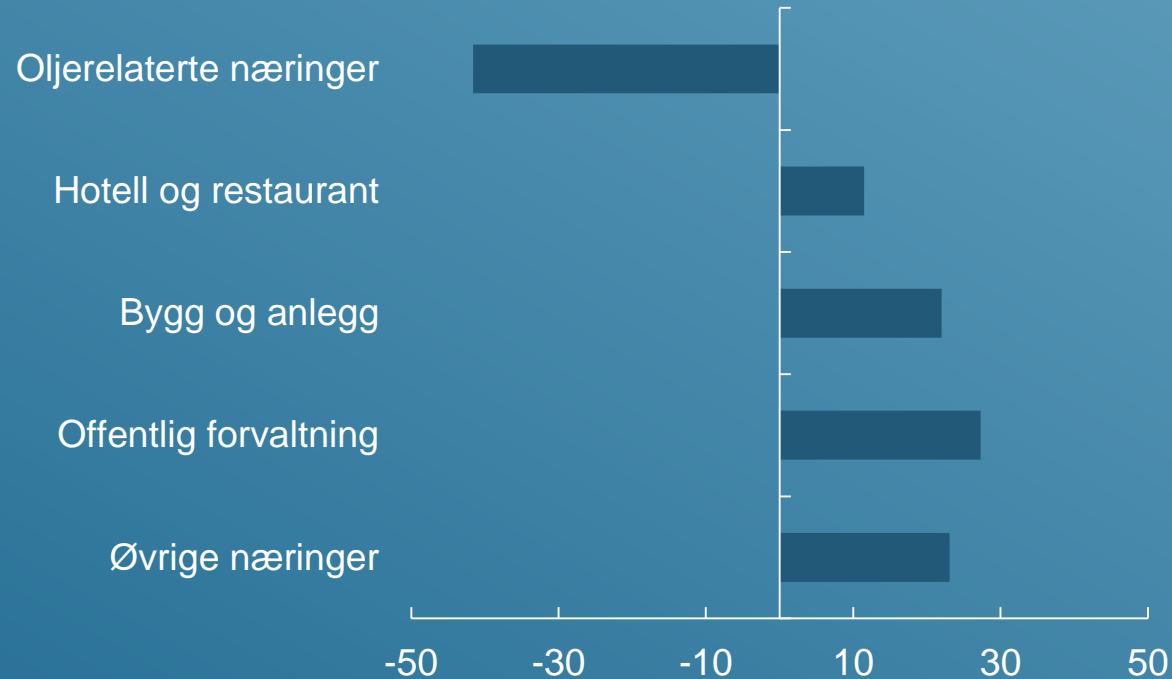

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

En økonomi i omstilling?

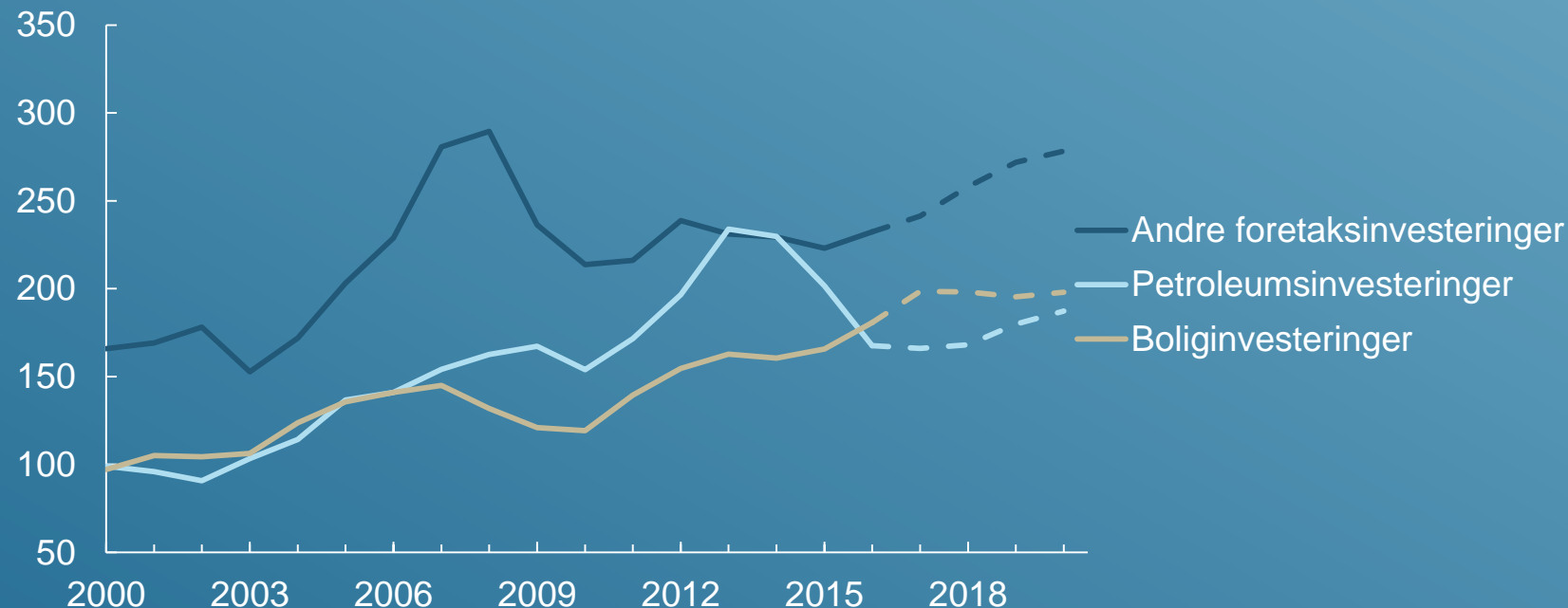
Endring i sysselsetting fra 3. kvartal 2014 til 2. kvartal 2017. Tusen personer

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Drivkreftene skifter

Faste 2015-priser.¹⁾ Milliarder kroner

¹⁾ Anslag for 2017-2020 fra PPR 3/17.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

NORSK ØKONOMI OG DET INTERNASJONALE VAREBYTTET

VISENTRALBANKSJEF JON NICOLAISEN

Bodø 27. september 2017